

Maria FILIPIAK

WARUNKI ŻYCIA SPOŁECZNO-POLITYCZNEGO GODNEGO OSOBY

Bibliografia wypowiedzi Jana Pawła II (1978–1992)

Zróżnicowaną pozycją dla opracowania bibliografii był zbiór wypowiedzi Papieża *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, wydawany od 1978. Ostatnie trzy lata są pozostawione odniesień do tego źródła, ponieważ odpowiednie tomy nie są jeszcze dostępne w Polsce. Stąd też wypowiedzi Papieża za ten okres przytaczane są z czasopisma „La Traccia. L'insegnamento di Giovanni Paolo II” (dalej „La Traccia”).

Odpowiednikiem *Insegnamenti* jest zbiór wypowiedzi papieskich w tłumaczeniu na język polski Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie* (dotychczas ukazały się cztery tomy zawierające wypowiedzi z 1978, 1979, 1980 i 1981 r.).

Poniższy zestaw obejmuje przemówienia ukazujące moralno-religijną diagnozę sytuacji polityczno-społecznej, gospodarczej w skali ogólnoswiatowej oraz wskazujące kierunki wyjścia ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w Polsce.

Wykaz skrótów

AP1 – *Anioł Pański z papieżem Janem Pawłem II*, t. 1, Città del Vaticano 1982, ss. 462.

AP2 – *Anioł Pański z papieżem Janem Pawłem II*, t. 2, Città del Vaticano 1986, ss. 479.

AP3 – *Anioł Pański z papieżem Janem Pawłem II*, t. 3, Città del Vaticano 1989, ss. 395.

IGP – *Insegnamenti di Giovanni Paolo II* [Città del Vaticano]

I (1978), ss. 477.

II (1979) [t. 1], ss. 1729.

II (1979) t. 2, ss. 1574.

III (1980) t. 1, ss. 1983.

III (1980) t. 2, ss. 1869.

IV (1981) t. 1, ss. 1292.

IV (1981) t. 2, ss. 1313.

V (1982) t. 1, ss. 1376.

V (1982) t. 2, ss. 2497.

V (1982) t. 3, ss. 1751.

VI (1983) t. 1, ss. 1730.

VI (1983) t. 2, ss. 1496.

VII (1984) t. 1, ss. 2016.

VII (1984) t. 2, ss. 1708.

VIII (1985) t. 1, ss. 2081.

VIII (1985) t. 2, ss. 1683.

IX (1986) t. 1, ss. 2204.

IX (1986) t. 2, ss. 2242.

X (1987) t. 1, ss. 1482.

X (1987) t. 2, ss. 2582.

X (1987) t. 3, ss. 1812.

XI (1988) t. 1, ss. 1073.

XI (1988) t. 2, ss. 2625.

XI (1988) t. 3, ss. 1405.

XII (1989) t. 1, ss. 1944.

XII (1989) t. 2, ss. 1782.

- JPZP – *Jan Paweł II na ziemi polskiej*, Watykan 1979, ss. 286.
- NP I – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, I (1978), Poznań-Warszawa 1987, ss. 220.
- NP II, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, II (1979), t.1, Poznań 1990, ss. 793.
- NP III, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, III (1980) t. 1, Poznań-Warszawa 1985, ss. 875.
- NP III, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, III (1980) t. 2, Poznań-Warszawa 1986, ss. 924.
- NP IV, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, IV (1981) t. 1, Poznań 1989, ss. 611.
- NP IV, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, IV (1981) t. 2, Poznań 1989, ss. 572.
- ORpol. – „L'Osservatore Romano” wyd. polskie 1(1980) –

1978

1. „*Zachowajcie wierność Chrystusowi, Jego Krzyżowi, Kościołowi*” (List do Polaków, 24 X), NP I, s. 21-23; toż: „*Conservate la fedeltà a Cristo, alla sua croce, alla Chiesa*”, IGP I, s. 51-54.

1979

2. *Europejska odpowiedzialność i solidarność* (Do Prezydium Parlamentu Europejskiego, 5 IV), NP II, 1, s. 334-336; toż: *Responsabilità e solidarietà nel cammino dell'Europa*, IGP II, 1, s. 796-799.
3. *Ku czci patrona Polski katolickiej* (Do pielgrzymów polskich, 16 V), NP II, 1, s. 495-497; toż: *San Stanislao testimone della Polonia cattolica*, IGP II, 1, s. 1139-1140.
4. *Jedność duchowa chrześcijańskiej Europy* (Homilia, Gniezno, 3 VI), NP II, 1, s. 606-610; toż: *L'unità spirituale dell'Europa cristiana*, IGP II, 1, s. 1399-1406.
5. *Musicie być mocni* (Homilia, Kraków 10 VI), w: *Dokumenty nauki społecznej Kościoła. Część 2*, red. M. Radwan, L. Dyczewski, A. Stanowski, Rzym-Lublin 1987, s. 79-84; toż: *La luce del giubileo sul sacramento della cresima*, IGP II, 1, s. 1513-1522.

1980

6. *Prawda siłą pokoju* (Oświadczenie [...] na XIII Światowy Dzień Pokoju, 1 I 1980), ORpol. 1(1980) nr 1-2, s. 3-4; toż: „*La verità, forza della pace!*” (18 XII), IGP II, 2, s. 1444-1452.
7. *Prawda o człowieku – siłą pokoju* (Homilia, 1 I), ORpol. 1(1980) nr 1-2, s. 4-5; toż: *La verità sull'uomo è forza della grande causa della pace*, IGP III, 1, s. 3-8.

8. *Wy, którzy budujecie świat, nie odrzucajcie Chrystusa* (Orędzie [...] na Wielkanoc, 6 IV), ORpol. 1(1980) nr 4, s. 1, 3; toż: *Non respingete Cristo voi che costruite il mondo*, IGP III, 1, s. 821-828.

9. *Podstawowe prawa młodych krajów afrykańskich* (Do Korpusu Dyplomatycznego, Nairobi, 6 V), ORpol. 1 (1980) nr 6, s. 14-15; toż: *La scelta fondamentale è pro o contro l'umanità*, IGP III, 1, s. 1188-1196.

10. *Kościół głosi młodym orędzie pełnego wyzwolenia* (Do młodzieży, Belo Horizonte, 1 VII), ORpol. 1(1980) nr 8, s. 12-13; toż: *Costruite il vostro futuro sul fondamento di Cristo*, IGP III, 2, s. 5-10.

11. *Nowy świat powstać musi w imię Boga i człowieka* (Do budowniczych społeczeństwa pluralistycznego, Salvador da Bahia, 6 VII), ORpol. 1(1980) nr 9, s. 10-11; toż: *Un mondo nuovo deve sorgere in nome di Dio e dell'uomo*, IGP III, 2, s. 154-163.

12. *Stanowicie wspólnotę związaną więzią ofiary i miłości Ojczyzny* (Do Polaków, 24 IX), NP III, 2, s. 375-377; toż: *Messa per pellegrinaggi dalla Polonia*, IGP III, 2, s. 713-716.

13. *Pokój i wzajemne poszanowanie* (Orędzie telewizyjne do Polaków, 23 XII), NP III, 2, s. 895-896; toż: *Pace e rispetto reciproco per il bene futuro della Polonia*, IGP III, 2, s. 1791-1794.

1981

14. *Stolica Apostolska wobec problemów ludzkości* (Do Korpusu Dyplomatycznego, 12 I), ORpol. 2(1981) nr 2, s. 6-7; toż: *Solidarietà verso tutte le grandi iniziative che tendono a risolvere i problemi dell'umanità*, IGP IV, 1, s. 54-71.

15. *Nie przeciwko komukolwiek, lecz ku wspólnemu dobru* (Do delegacji NSZZ „Solidarność”, 15 I), ORpol. 2(1981) nr 1, s. 22; toż: *L'uomo deve essere sempre libero protagonista del lavoro*, IGP IV, 1, s. 86-93.

16. *Ażeby sprawy dojrzewały w spokoju* (Modlitwa za Polskę, 11 II), NP IV, 1, s. 133-134; toż: *Preghiera per la Polonia*, IGP IV, 1, s. 266-267.

17. *O budowaniu nowych stosunków w świecie* (Do Korpusu Dyplomatycznego, Tokio, 24 II), ORpol. 2(1981) nr 6, s. 21-22; toż: *Ogni comunità diplomatica è un terreno di prova per i problemi mondiali*, IGP IV, 1, s. 526-531.

18. *Porozumienie, dialog, wytrwałość* (Orędzie do Polaków, 28 III), NP IV, 1, s. 387-388; toż: *Messaggio al primate di Polonia*, IGP IV, 1, s. 802-803.

19. *Laborem exercens* (Encyklika [...], 14 IX 1981), Watykan 1981; toż: *Lettera enciclica „Laborem exercens” [...]*, IGP IV, 2, s. 216-266.

20. *Wspólne korzenie chrześcijańskie narodów Europy* (Przemówienie do uczestników kolokwium „Wspólne korzenie chrześcijańskie narodów Europy”, 6 XI), NP IV, 2, s. 246-248; toż: *Cristo per salvare l'Europa e il mondo da ulteriori catastrofi*, IGP IV, 2, s. 566-571.

21. *Siła i powaga władzy wyraża się w dialogu, nie w przemocy* (Apel w sprawie Polski, 16 XII), NP IV, 2, s. 501-502; toż: *Ai suoi connazionali*, IGP IV, 2, s. 1143-1144.

1982

22. *Deklaracja Stolicy Apostolskiej w sprawie Polski* (Madryt, 12 II), ORpol. 3(1982) nr 3, s. 18.

23. *Człowiek – miarą sprawiedliwości społecznej* (Do robotników w Rosignano, 19 III), ORpol. 3(1982) nr 3, s. 12-13; toż: *La dignità del lavoro fa parte della dignità dell'uomo*, IGP V, 1, s. 911-922.

24. *Skąd płynie siła wewnętrzna polskiej emigracji* (Do Polaków, 30 V), OR pol. 3(1982) nr 5, s. 1, 32; toż: *La storica testimonianza dell'emigrazione polacca*, IGP V, 2, s. 1962-1974.

1983

25. *Strategia rozwoju a etyka* (Audiencja dla uczestników Komisji Trójstronnej, 18 IV), ORpol. 4(1983) nr 5-6, s. 8; toż: *Non è possibile separare la tecnologia dall'etica*, IGP VI, 1, s. 996-999.

26. *Nie przestaję ufać* (Spotkanie z władzami państwowymi, Warszawa, 17 VI), ORpol. 4(1983) nr nadzw., s. 6; toż: *Che questo difficile momento diventi via di rinnovamento sociale*, IGP VI, 1, s. 1526-1531.

27. *Moralne zwycięstwo narodu* (Warszawa, 17 VI), w: *Pokój tobie, Polsko! Ojczyzno moja! Jan Paweł II znów na polskiej ziemi*, Watykan 1983, s. 36-47; toż: *Solo una vittoria di natura morale può restituire alla società la sua unità*, IGP VI, 1, s. 1540-1548.

28. *Jasnogórska ewangelizacja wolności* (Częstochowa, 19 VI), w: *Dokumenty nauki społecznej Kościoła. Część 2*, red. M. Radwan, L. Dyczewski, A. Stanisławski, Rzym-Lublin 1987, s. 317-322; toż: *La sovranità dello stato è legata alla sua capacità di promuovere la libertà*, IGP VI, 1, s. 1568-1576.

29. *Związek człowieka z ziemią stoi u podstaw bytu społeczeństwa* (Poznań, 20 VI), ORpol. 4(1983) nr nadzw., s. 29-30; toż: *Il legame dell'uomo con la terra alla base dell'esistenza della società*, IGP VI, 1, s. 1601-1607.

30. *Przyjmijcie od waszego rodaka i następcy Piotra Ewangelię pracy, sprawiedliwości i miłości społecznej* (Katowice, 20 VI), ORpol. 4(1983) nr nadzw., s. 3-4; toż: *Solo l'amore può assicurare la pienezza della giustizia*, IGP VI, 1, s. 1608-1616.

31. *„Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości...”* (Wrocław, 21 VI), ORpol. 4(1983) nr nadzw., s. 6-7; toż: *Riacquistare la reciproca fiducia per costruire il futuro della patria*, IGP VI, 1, s. 1617-1625.

32. *Niech obecność twoja w życiu Polski służy zwycięstwu tego, co godne człowieka* (Kraków, Uniwersytet Jagielloński, 22 VI), ORpol. 4(1983) nr nadzw., s. 11; toż: *Sapienza, conoscenza e rettitudine per il consolidamento della vita polacca*, IGP VI, 1, s. 1633-1637.

33. *Akt europejski* (Santiago de Compostela, 9 XI), ORpol. 4(1983) nr 2, s. 29; toż: *Testimonianza di una fede vissuta con vocazione di servizio*, IGP VI, 3, s. 1245-1251.

1984

34. *Uczyć, znaczy także żyć zgodnie z tym, w co wierzymy* (Spotkanie z nauczycielami, St. John, 12 IX), ORpol. 5(1984) nr 9, s. 19; toż: *Poche sfide sono esaltanti e gratificanti come l'istruzione e la guida dei giovani*, IGP VII, 2, s. 474-480.

35. *Chcemy być sobą i żyć życiem własnym* (Do Polaków, Toronto, 14 IX), ORpol. 5(1984) nr 8, s. 14-15; toż: *Proteggere la famiglia dai pericoli è un grande compito di tutta la Chiesa*, IGP VII, 2, s. 533-540.

36. *Pluralizm, który buduje jedność* (Do Kardynałów i Kurii Rzymskiej, 21 XII), ORpol. 5(1984) nr 9, s. 1, 5, 6; toż: *Il carisma di Pietro: servire l'universale unità vegliando, difendendo l'autenticità del Vangelo*, IGP VII, 2, s. 1621-1634.

1985

37. *List [...] do całego kleru Czechosłowacji z okazji obchodów tysiącsetletniej rocznicy śmierci św. Metodego* (10 IV), ORpol. 6(1985) nr 4-5, s. 7-8; toż: *„Convenistis, dilecti”*, IGP VIII, 1, s. 963-972.

38. *O wspólne dobro społeczności międzynarodowej* (Do Trybunału Sprawiedliwości, 13 V), ORpol. 6(1985) nr nadzw., s. 11-12; toż: *Perseguire il bene comune sulla base della giustizia secondo le norme di un sistema giuridico mondiale*, IGP VIII, 1, s. 1313-1321.

39. *Odpowiedzialność Europy* (Wizyta w EWG, Luksemburg, 15 V), ORpol. 6(1985) nr nadzw., s. 21-22; toż: *L'Europa sappia testimoniare la verità integrale dell'uomo*, IGP VIII, 1, s. 1372-1378.

40. *Przykład dla całej Europy* (Spotkanie z władzami państwowymi i Korpusem Dyplomatycznym, 20 V), ORpol. 6(1985) nr nadzw., s. 37-38; toż: *Gli uomini devono essere educati alla solidarietà perché possano affermare la dignità e la pace*, IGP VIII, 1, s. 1570-1577.

1986

41. *Chrześcijańska tożsamość Europy* (Rawenna, 11 V), ORpol. 7(1986) nr 5, s. 17; toż: *Le forze morali per una rifondazione dell'Europa*, IGP IX, 1, s. 1373-1380.

42. *Wspólnie realizujcie projekt humanizacji świata* (Do młodzieży, 19 X), ORpol. 7(1986) nr 11-12, s. 6, 7; toż: *Giovani, umanizzate la terra*, IGP IX, 2, s. 1112-1123.

43. *Instrukcja Kongregacji Nauki Wiary o chrześcijańskiej wolności i wyzwoleniu*, Rzym 1986.

1987

44. *Tutaj istnieje już zjednoczona Europa* (Kevelaer, 2 V), ORpol. 8(1987) nr 7, s. 26-27; *Nei luoghi silenziosi della preghiera mariana si scopre il fulcro autentico della storia dell'uomo*, IGP X, 2, s. 1518-1525.

45. *Jedyna droga ku zjednoczonej duchowo Europie* (Spira, 4 V), ORpol. 8(1987) nr 8, s. 24-25; toż: *Superare i contrasti internazionali tra i paesi e i blocchi per un'Europa unita dall'Atlantico agli Urali*, IGP X, 2, s. 1593-1602.

46. *Znajdujecie się w samym centrum polskiej rzeczywistości* (Warszawa, 8 VI), ORpol. 8(1987) nr 5, s. 4; toż: *La vostra vita intera annunzia l'eucaristia il sacramento dell'amore di Cristo „sino alla fine”*, IGP X, 2, s. 2032-2036.

47. *Motywy życia i nadziei* (Do przedstawicieli władz, 8 VI), ORpol. 8(1987) nr 5, s. 7; toż: *Ogni violazione dei diritti dell'uomo costituisce una minaccia alla pace*, IGP X, 2, s. 2043-2047.

48. *Jakie są perspektywy tego pokolenia?* (Lublin, KUL, 9 VI), ORpol. 8(1987) nr 5, s. 11-12; toż: *La società attende dalle sue università il consolidamento della propria soggettività*, IGP X, 2, s. 2054-2063.

49. *Ku wolności wyswobodził nas Chrystus* (Kraków, 10 VI), ORpol. 8(1987) nr 5, s. 21-22; toż: *„Guardo Cracovia, la mia Cracovia, la città della mia vita, la città della nostra storia”*, IGP X, 2, s. 2098-2104.

50. *Świat nie zapomni, że słowo „solidarność” zostało wypowiedziane tu w nowy sposób* (Gdynia, 11 VI), ORpol. 8(1987) nr 5, s. 29-30; toż: *La parola „solidarietà” è stata pronunciata qui sul Baltico in un modo nuovo: il mondo non potrà dimenticarla*, IGP X, 2, s. 2140-2149.

51. *O zwycięską nadzieję proszę dla moich rodaków* (Częstochowa, 12 VI), ORpol. 8(1987) nr 5 bis, s. 8-9; toż: *Non è lecito permettere la degradazione degli uomini mentre ci si è assunti per essi la responsabilità davanti alla storia*, IGP X, 2, s. 2180-2185.

52. *Cztery prawa warunkujące prawdziwy postęp* (Warszawa, 14 VI), ORpol. 8(1987) nr 5 bis, s. 21-22; toż: *Verità, libertà, giustizia, amore: quattro diritti per ogni autentico progresso*, IGP X, 2, s. 2242-2245.

53. *Przewodniczka wiary pokoleń* (Do polskich pielgrzymów, 26 VIII), ORpol. 8(1987) nr 8, s. 1, 18; toż: *La Madonna di Częstochowa nostra guida nella fede*, IGP X, 2, s. 257-260.

54. *Encyklika [...] Sollicitudo rei socialis*, Watykan 1987; toż: *Lettera enciclica [...] „Sollicitudo rei socialis”*, IGP X, 3, s. 1547-1612.

1988

55. *O podstawową tożsamość Europy* (Do Komitetu Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europejskiej, 17 III), ORpol. 9(1988) nr 3-4, s. 24, 31; toż: *Tornare ai valori originati dal cristianesimo per restituire all'Europa la sua fondamentale unità*, IGP XI, 1, s. 661-663.

56. *U progu nowego etapu* (Przemówienie w Parlamencie Europejskim, 11 X), ORpol. 9(1988) nr 10-11, s. 1, 11; toż: *Un momento privilegiato nella storia del continente*, „La Traccia” 9(1988) nr 10, s. 1424-1427.

57. *Moje rodzime dziedzictwo pomaga mi odkrywać i rozumieć innych* (Do Polaków, 16 X), ORpol. 9(1988) nr 10-11, s. 1, 15; toż: *Siamo servi inutili*, „La Traccia” 9(1988) nr 10, s. 1452-1454.

58. *Nie można igrzać z wyzwaniem dziejów* (Do Polaków, 24 XII), ORpol. 9(1988) nr 12, s. 5; toż: *Il retaggio insito nella parola „Polonia” chiede di porre fine alle cattive „tradizioni”*, IGP XI, 4, s. 1922-1926.

1989

59. *Nie pogodzić się ze złem* (Do pielgrzymów polskich, 25 III), ORpol. 10(1989) nr 3, s. 1, 22; toż: *Il cristiano non deve mai arrendersi alla morte*, IGP XII, 1, s. 656-657.

60. *List apostolski [...] z okazji pięćdziesiątej rocznicy wybuchu II wojny światowej* (26 VIII), ORpol. 10(1989) nr 8, s. 3-5; toż: *Messaggio [...] in occasione del 50° anniversario dell'inizio della seconda guerra mondiale*, IGP XI, 2, s. 363-368.

1990

61. *Europa i świat na progu ostatniej dekady XX wieku* (Do Korpusu Dyplomatycznego, 13 I), ORpol. 11(1990) nr 1, s. 5-6; toż: *Collaborare al piano di salvezza*, „La Traccia” 11(1990) nr 1, s. 30-35.

62. *Budujcie teraz mocą dojrzałości zdobytej w okresie prześladowań* (Praga, 21 IV), ORpol. 11(1990) nr 4, s. 14, 31; toż: *La vostra vittoria è frutto della fedeltà*, „La Traccia” 11(1990) nr 4, s. 382-386.

63. *Tu znajduje się kamień węgielny europejskiej jedności* (Welehrad, 22 IV), ORpol. 11(1990) nr 5, s. 24-26; toż: *Qui sono le nostre radici*, „La Traccia” 11(1990) nr 4, s. 397-400.

64. *Etyczny wymiar aktualnych kryzysów: potrzeba solidarności między narodami* (Meksyk, 8 V), ORpol. 11(1990) nr 6, s. 10; toż: *Il motivo della mia presenza qui in mezzo a voi*, „La Traccia” 11(1990) nr 5, s. 483-485.

65. *Co Duch Święty mówi Kościołowi przez doświadczenia wschodniej i zachodniej Europy?* (Przemówienie do uczestników zebrania konsultacyjnego przed specjalnym zgromadzeniem Synodu Biskupów poświęconym Europie, 5 VI), ORpol. 11(1990) nr 6, s. 1, 16-17; toż: *Il criterio di fondo: la fedeltà all'uomo, creato ad immagine di Dio*, „La Traccia” 11(1990) nr 6, s. 641-646.

66. *Jesteśmy jedną wspólnotą odpowiedzialną za Polskę* (Do uczestników rzymskiego spotkania „Kraj-Emigracja”, 29 X), ORpol. 11(1990) nr 10-11, s. 1, 18; toż: *Un incontro eccezionale*, „La Traccia” 11(1990) nr 10, s. 1150-1152.

1991

67. *Encyklika [...] Centesimus annus* (1 V), Watykan 1991.

68. *To spotkanie jest znakiem „nowego początku”* (Przemówienie podczas spotkania z Wojskiem Polskim, 2 VI), ORpol. 12(1991) nr 5, s. 11-12; toż: *Rispristinare la pastorale per i militari*, „La Traccia” 12(1991) nr 6, s. 618-620.

69. *Jaka wolność? Jaka Europa?* (Włocławek, Homilia, 7 VI), ORpol. 12(1991) nr 6, s. 6-8; toż: *L'Europa ha bisogno della redenzione*, „La Traccia” 12(1991) nr 6, s. 684-687.

70. *Sobie samym przywrócenie* (Spotkanie z władzami państwowymi na Zamku Królewskim, Warszawa, 8 VI), ORpol. 12(1991) nr 6, s. 18-19; toż: *La verità vi farà liberi*, „La Traccia” 12(1991) nr 6, s. 696-698.

71. *Na miarę czasów, ku którym idziemy* (Inauguracja II Synodu Plenarnego, Warszawa, 8 VI), ORpol. 12(1991) nr 6, s. 23-24; toż: *Dobbiamo ritrovare l'unica via che è Cristo*, „La Traccia” 12(1991) nr 6, s. 701-703.

72. *Teraz naucz nas być wolnymi* („Te Deum” z okazji 200-lecia Konstytucji 3 maja, Warszawa, 8 VI), ORpol. 12(1991) nr 6, s. 20-21; toż: *Aiutaci ad essere liberi*, „La Traccia” 12(1991) nr 6, s. 698-699.

73. *Na samym wstępie powstawania sprawiedliwego świata i nowej Europy* (Do Korpusu Dyplomatycznego, Warszawa, 8 VI), ORpol. 12(1991) nr 6, s. 25-27; toż: *Assicurare i diritti di ogni Nazione*, „La Traccia” 12(1991) nr 6, s. 703-706.

74. *Pod znakiem „nowości świata”* (Audiencja generalna, 12 VI), ORpol. 12(1991) nr 6, s. 48; toż: *Sul viaggio apostolico in Polonia*, „La Traccia” 12(1991) nr 6, s. 724-726.

75. *Narody Europy muszą odnaleźć wspólne wartości, które są podstawą pokoju* (Budapeszt, 17 VIII), ORpol. 12(1991) nr 9-10, s. 12-13; toż: *La Chiesa cattolica riprende ora la sua attività alla luce del sole*, „La Traccia” 12(1991) nr 7-8, s. 943-945.

76. *Ewangelizacja kultur* (Przemówienie do uczestników sympozjum przedsynodalnego, 31 X), ORpol. 13(1992) nr 1, s. 58-60; toż: *Ricostruire la comunità europea in Cristo*, „La Traccia” 12(1991) nr 10, s. 1316-1318.

77. *Pozwólmmy prowadzić się Duchowi Prawdy* (Homilia na rozpoczęcie Specjalnego Zgromadzenia Synodu Biskupów poświęconego Europie, 28 XI), ORpol. 13(1992) nr 1, s. 4-5; toż: *Riuniti nel nome di Cristo*, „La Traccia” 12(1991) nr 11, s. 1466-1467.

78. *Synod wolności i świadectwa* (Przemówienie na zakończenie obrad synodalnych, 13 XII), ORpol. 13(1992) nr 1, s. 42-44; toż: *„Testimoni di Cristo che ci fa liberi”*, „La Traccia” 12(1991) nr 12, s. 1552-1554.

79. *Przynaglani miłością Chrystusa* (Homilia na zakończenie obrad Synodu, 14 XII), ORpol. 13(1992), nr 1, s. 45; *„L'amore di Cristo ci spinge”*, „La Traccia” 12(1991) nr 12, s. 1555-1556.

80. *Wolność i prawda* (Do środowisk uniwersyteckich Rzymu, 17 XII), ORpol. 13(1992) nr 1, s. 62-64; toż: *Apertura nei confronti dell'azione divina*, „La Traccia” 12(1991) nr 12, s. 1569-1571.

81. *Z nową odwagą podejmijmy dzieło głoszenia Ewangelii* (Spotkanie z Kurią Rzymską, 23 XII), ORpol. 13(1992) nr 2, s. 17-20; toż: *I valori non possono essere disgiunti dall'annuncio di Cristo*, „La Traccia” 12(1991) nr 12, s. 1581-1585.

82. *Dojrzejcie w wolności odzyskanej* (Do Polaków, 24 XII), ORpol. 13(1992) nr 1, s. 64-65; toż: *Maturare nella libertà riconquistata*, „La Traccia” 12(1991) nr 12, s. 1586-1587.

1992

83. *Narody mają prawo do wyboru własnego sposobu myślenia i życia* (Do Korpusu Dyplomatycznego, 11 I), ORpol. 13(1992) nr 2, s. 21-25; toż: *Uno sguardo che rispetta la dignità dell'altro*, „La Traccia” 13(1992) nr 1, s. 28-35.

84. *Pastores dabō vobis* (Posynodalna adhortacja [...], 25 III), ORpol. 13(1992) nr 3-4, s. 4-63.